

Naslovnica » Kategorija » Švajneraj III: Bitke s mjerodavnima

| Švajneraj III: Bitke s mjerodavnima

SVJETLANA LUGAR 9. LISTOPADA 2023.

IZDVOJENO, PLANET ZEMLJA

Stanovnicima Jakuševca vjerojatno nitko nikad neće nadoknaditi štetu što žive u smradu.

„Nakon trogodišnje bitke s mjerodavnim tijelima, 1. ožujka 2012. napokon je izglasana zabrana držanja svinja u neposrednoj blizini naših zgrada, (no) slijedom događanja vezanih uz blokadu deponija, postoji mogućnost da se stanje vrati na početno i time produži nesnosni smrad koji udišemo svi (mi) stanovnici Jakuševca.

Potpisom na ovu peticiju inzistiramo da Naredba o određivanju područja Grada Zagreba u kojima se dopušta držanje domaćih životinja ostane nepromijenjena“.

Ovo je dio teksta peticije iz 2012. godine koju su predali građani iz tri novonastale ulice s novim stambenim zgradama i koja je podržana od mjesne samouprave, a

predvidio je upravo ono čega su se potpisnici bojali.

Kako se stupanje na snagu Naredbe (o zabrani držanja svinja na Jakuševcu) neprekidno prolongiralo, grupa pojedinaca, potpisnika Peticije organizirali su se u inicijativu građana „Za urbani Jakuševac“ i već iduće godine 2013. uputili prijave Inspekciji zaštite okoliša, Građevinskoj inspekciji, Veterinarskoj inspekciji i Sanitarnoj inspekciji.

Prijavama se zahtijevao inspeksijski nadzor na sve što je prethodilo posljedici narušene kvaliteta života i utjecalo na zdravlje stanovnika naselja i šire.

Očekivanja su bila da se problem ukloni ili u najmanju ruku ublaži i stavi pod kontrolu s naznakom nekog krajnjeg roka. U prijavama bile su specificirane zakonima obuhvaćene obveze kojih su se trebali držati farmeri oko uzgoja domaćih životinja. Potpisnici su istakli nesnosni smrad koji se širi naseljem, to da higijenski i prostorni uvjeti nisu zadovoljeni, da se svinje hrane nekontroliranim ugostiteljskim napojem, da otpad od gnojnica i čišćenja svinjaca kao i ostatke koljiva odlažu na perifernim dijelovima zelenih površina i u jame, da su dozvole objekata upitne kao i pitanje kako to da ovdje ne vrijedi zakonska izreka da prekršaj zagađenja okoliša ide na teret zagađivača itd.

Foto: Svjetlana Lugar

Prije ovih prijava iste prijave su išle mjerodavnom gradskom uredu i komunalnom redarstvu, ali bez odgovora. Naime, odlukama Grada o prolongiranju zabrane držanja domaćih životinja u urbanom naselju, komunalnim je redarima doslovno oduzet instrument postupanja po Zakonu. Odluka je bila jednostavno iznad Zakona.

Bez mogućnosti pomoći od neposredne, niže razine, pomoć se očekivala s više, no odgovori Ministarstava su toliko apsurdni da daju utisak kako su dobra građa za možebitni tekst za kazalište apsurdna. Obrazloženja su bila raznolika kao da je pao dogovor što će tko odgovoriti a da se ne ponavljaju. U konačnici svi odgovori su bili kako problematika nije u njihovoj nadležnosti pa se predmet upućivao drugom

naslovu nekog od ministarstava ili prijaviteljima da se nastali problem treba riješiti s resornim Gradskim uredom i njegovim sektorom komunalnog redarstva. Tako su prijave završile u Gradskom uredu od kojeg su prijavitelji tražiti zaštitu.

Utpor urbanog dijela stanovnika je popuštao. Obuhvatilo ih je beznade i samo bi povremeno poneki pojedinac ili manja grupa stanovnika Jakuševca ponovo podnijela prijavu protiv smrada. Većina domicilnog stanovništva i dalje je šutjela ne htijući doći u sukob sa svojim susjedima, bivšim suseljanima iako je i njima dosadilo trpjeti sve te smradove, a da se ni jedan ne rješava.

“ *Kako zakon ne dopušta držanje stoke na području Jakuševca, moralo se po direktivama EU pokrenuti zatvaranje ili izmještanje farmi iz naselja*

Odgovor na prijavu 2018. godine, stanovnice Jakuševca, Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, putem dežurnog telefona o smradu koji se širi urbanim djelom naselja započeo je najprije upozorenjem da dana lažna izjava podliježu pod Prekršajni zakon i da podnositelj ima pravo na branitelja. Zatim slijedilo je izvješće nadležne inspektorice o četiri nadzora i samo je kod jednog osjetila miris uz farmu i kod četvrtog neugodni miris po gnojnici na križanju ulica Kamenarke i Gate. I tu se stalo.

U međuvremenu su neki stanovnici s više mogućnosti iselili, no oštećeni, osiromašeni, jer cijena stana je drastično pala.

Sastanak u Ministarstvu poljoprivrede 2019. koji je okupio sve subjekte završio je uobičajenom zaključkom da konačno rješenje nije u njihovoj nadležnosti i čuda viđenoga, uputila ih je natrag Gradu ne daljnje rješavanje. Krug je zatvoren.

Svinjari i grupa koja ih podupire nastupali su sve ovo vrijeme agresivno pa ucjenama i prijetnjama kako će zatvoriti deponij postizali su da se stanje u naselju ne mijenja. Pojedinci iz te grupe nametnuli su se kao vođe i kroz sustav domišljato, jer im je to dopušteno, štitili su i štite velike uzgajivače. Ukupno to je manjina od niti deset posto od ukupnog broja starosjedioca naselja.

Kako zakon ne dopušta držanje stoke na području Jakuševca, moralo se po direktivama EU pokrenuti zatvaranje ili izmještanje farmi iz naselja. Krenuo je 2019./2020. javni poziv za naknade ili pomoć. Odazvali su se svi. Većina je pristala na procjenu i isplatu i zatvorila je svoje farme, a manjina kako se nije složila s procjenama (velike farme), našla se van okvira pravne odluke o materijalnoj pomoći farmerima. Prekoračen je krajnji rok već treću godinu. Na rješenje o zatvaranju farmi neki svinjari od ovih preostalih dali su prigovor i sad je sve ostalo na odluci Suda. Postoji tu i nekolicina koji su nastavili ponavljajući uzgojne cikluse pravdajući se onom „dok ide ide...“.

Stanovnicima Jakuševca, urbanih i starosjedioca koji su željeli živjeti kvalitetno, vjerojatno nitko nikad neće nadoknaditi štetu što su sve te godine živjeli i još žive u smradu.

00:03

00:08

Švajneraj I: Švajneraj

Serijal tekstova "Švajneraj" napisan je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem provedenog Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Grad Zagreb stočarstvo

Svjetlana Lugar

POVEZANI ČLANCI

SVJETLANA LUGAR – 17. LISTOPADA 2023.

Švajneraj IV: Što siješ, to žanješ

IGOR MARKOVIĆ – 16. LISTOPADA 2023.

Kvatrić kao simptom